

คุณธรรมจริยธรรมและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง

บุญฤทธิ์ ปิ่นทับทิม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2550

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ บุญฤทธิ์ ปิ่นทับทิม ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชาริ มณีศรี)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชาริ มณีศรี)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ ๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ชาธิ มณีศรี ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมสมศักดิ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบ ปากเปล่าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สาธิต สันนกะกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทรสมโภชน บางขุนเทียน ดร.จามจุรี จำเมือง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนจินะอุทิศ อาจารย์มณฑนา คุปตะพันธ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย อาจารย์ทิพย์วรรณ วาณิชยากรอาจารย์โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และอาจารย์สมนึก การ์มี ศึกษาธิการเขตทุ่งครุกรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่โรงเรียนทำอัฐศึกษา โรงเรียนอิสลามศรีอยุธยามูลนิธิ โรงเรียนอิสลามสันติชนและโรงเรียนบางกอกวิทยา ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม ข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์พิเศษฐ โพธิ์ทอง ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆทุกเรื่องของ ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ อนันตชัย คุณแม่ จันทร์ทิพย์ ปิ่นทับทิมทาบ MR.SARANAL คุณอารีย์ ถาวรนิติและพี่ ๆ ของผู้วิจัยเป็นอย่างสูงในการช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ทุกเรื่องของผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณชูเพียร คำสำราญและเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ เรื่องและ เป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บุญฤทธิ์ ปิ่นทับทิม

47911385: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม/ แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

บุญฤทธิ์ ปิ่นทับทิม: คุณธรรมจริยธรรมและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (ISLAMIC MORAL AND ETHICS GUIDELINES FOR DEVELOPEMENT OF SECONDARY LEVEL STUDENTS IN ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS IN THE CENTRAL PART OF THAILAND) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ชารี มณีสรี, M.Ed., สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, Ed.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ด. 130 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง จำแนกตาม จังหวัดที่ตั้งและประเภทของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนสังกัดอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางจำนวน 266 คน ได้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากและปานกลางเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย คือ ความสุภาพอ่อนตน ความเมตตา ความบริสุทธิ์ใจ ความอดทนและการให้อภัย
2. คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลางจำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมจริยธรรมด้าน ความบริสุทธิ์ใจและความสุภาพอ่อนตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความอดทน ความเมตตาและการให้อภัย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง แยกตามประเภทโรงเรียนที่มีการจัดตั้งมูลนิธิ และโรงเรียนที่ไม่มีการจัดตั้งมูลนิธิพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความอดทนให้ดูตัวอย่างจากท่านศาสดามุฮัมมัด ด้านความเมตตาให้ช่วยเหลือเด็กกำพร้า ด้านการให้อภัย ไม่ให้โกรธกันเกิน 3 วัน ด้านความบริสุทธิ์ใจให้ทำใจให้บริสุทธิ์ ด้านความสุภาพอ่อนตน จัดสิ่งแวดล้อมด้านมารยาททั้งในโรงเรียนและในห้องเรียน

47911385: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ISLAMIC MORAL/ GUIDELINE FOR DEVELOPEMENT

BOONYRIT PINTUBTIM: ISLAMIC MORAL AND ETHICS GUIDELINES FOR DEVELOPEMENT OF SECONDARY LEVEL STUDENTS IN ISLAMIC PRIVATE SCHOOLS IN THE CENTRAL PART OF THAILAND. THESIS ADVISORS: CHARI MANISRI, M.Ed., SITTIPORN NIYOMSRISSOMSAK, Ed.D., AND PHAIRAT WONGNAM, Ph.D., 130 P. 2007.

This research aimed at the measurement of Islamic moral of the secondary level students, as classified by province location and type of schools, as well as to evaluate the guidelines for development in Islamic private schools, Central part of Thailand. The sample used in the study consisted of 266 upper secondary school students from Islamic private schools in central part of Thailand. The sampling techniques were stratified random sampling and simple random sampling. The research instrument was a five rating scale questionnaire. Mean, percentage, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance were statistical devices used in this study.

The finding revealed as follows:

1. Islamic moral of secondary level students as a whole was rated at the moderate level, but when considering aspect by aspect, they could be rated both at the high and moderate level ranging from priority as following; politeness, kindness, sincerity, patience and forgiveness.
2. Islamic moral of secondary level students, as a whole, classified by province location were found of being significant different. Considered by dimension of sincerity and politeness, there were found of being significant different, but in patience, kindness and forgiveness they were found of not being significant different.
3. Islamic moral of secondary level student, classified by type of school, as a whole and by dimensions, were found of not being significant different.
4. Guidelines for development of Islamic moral were; in patience, students should behave like God Allah; in kindness, students should help the orphans: in forgiveness, the students should not get angry more than 3 days and in politeness, the school should arrange good behavior environment both in class rooms and within school area.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ประวัติของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม.....	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจริยธรรม.....	15
คุณธรรมจริยธรรม.....	36
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	106
ภาคผนวก ข.....	111
ภาคผนวก ค.....	125
ภาคผนวก ง.....	128
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แยกตามจังหวัดและโรงเรียน.....	64
2	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ภาคกลางโดยรวมและรายด้าน	70
3	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ภาคกลางด้านความอดทน.....	71
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ภาคกลาง ด้านความเมตตา	72
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน พื้นที่ ภาคกลาง ด้านการให้อภัย.....	73
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ภาคกลาง ด้านความบริสุทธิ์ใจ.....	74
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ คุณธรรมจริยธรรม อิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ภาคกลาง ด้านความสุภาพอ่อนตน.....	75
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง รายด้านและภาพรวม จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง.....	76
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลางจำแนก ตามจังหวัดที่ตั้ง.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความบริสุทธิ์ใจ.....	78
11 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง ด้านความสุภาพอ่อนน้อม.....	78
12 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง โดยรวม.....	79
13 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ คุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง รายด้าน และภาพรวม โดยจำแนกจากประเภทของโรงเรียน โดยรวม.....	79
14 เปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง.....	80
15 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา) ด้านความอดทน.....	81
16 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา) ด้านความเมตตา.....	82
17 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา) ด้านการให้อภัย.....	82
18 ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา) ด้านความบริสุทธิ์ใจ.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 ข้อเสนอแนะทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง (กรุงเทพฯ นนทบุรีและ พระนครศรีอยุธยา) ด้านความสุภาพถ่อมตน.....	84
20 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการปลูกฝังและ แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ภาคกลาง.....	129

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
---	----------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University